

VÁRAKOZÁS

Ha voltak valaha e világon várakozó emberek, akkor ma bizonyosan sokan vannak. E lap olvasói között se igen van senki, aki ne vágya valaki, vagy valami után. Azért tegyük fel most először is ezt a kérdést: „Mire vár ez a világ? mire várunk mi?”

Várakozik az egész világ. Népek és nemzetek békét, nyugalmat várnak. Békéltetési okiratokkal telnek az irattárak és közben újra meg újra ráébrednek a szédületből felocsudó népek, hogy még mindig csak várjuk a békét, csak áhítunk utána. Mennyi várakozás lobog csak a mi magyar népünk lelkében is! Hazavárjuk a még odalévő távoli magyarokat. És bizonyosan az Atlanti Óceántól nagy Szibériáig, a Tisza-Duna tája után sóvárgó sok-sok elsodort magyar várakozásának keserű könnye öntözi a földet. Várjuk azokat, akik önhibájukon kívül kénytelenek odahagyni az ősi magyar földet, mert még mindig jönnek, végeláthatatlan, szomorú sorokban. Várjuk a magyar élet háborgó tengerének lecsillapodását, halálkiáltások elcsitulását, a békesség napjának felragyogását.

Mindezeket túl mi pataki diákok leginkább mégis a közelgő ünnepre várunk, ilyenkor karácsony előtt. Várjuk a pihentető vakációt, a szülői ház simogató melegét, édesapánk kézszorttását, édesanyánk csókját. Legátusok, mendikánsok várják távoli gyülekezetek és családok vendéglátó szeretetét. Várjuk mindazt, amit oly sokszor átélünk már karácsony körül, de ami mégis mindig új örömeket és lelki gazdagodást nyújt számunkra.

Azonban én mégsem erre a várakozásra gondolok most elsősorban. Advent van; A Krisztus-várás ideje. És te, aki oly sok mindent vársz a karácsonytól, várod-e a legdrágább karácsonyi ajándékot; Krisztust, aki karácsonyfák lombjának hervadása után is tovább él és életet? Vagy te, diák testvérem, akinek hazatérő útját rideg határsorompó zárja el, gondolsz-e arra, hogy még hazátlanságban is lehet boldog karácsonyt ünnepelni, ha Krisztussal együtt ünnepelünk. Legációba induló pataki diák, bárcsak mindig minél jobban meglátnád, hogy az a nép, amelyhez indulsz, valami nagyot, valami csodálatosat vár. Ez a nép sokat csalódott emberekben és emberi szavakban, szomjúságát nem elégítheti ki hangzatos szótlan, sem vízel prédikáló és bort ivó próféták alakoskodása. Ennek a népek Krisztus kell, aki emberi hazugságok egymásután leomló világa felett „legnap és ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid. XII. 8.) Ennek a népek bizonyítgató életű bizonyítgatók kellenek, akik nem csak ajkukon hordják a Krisztus nevét, hanem egész életük arról tanuskodik, hogy ők Isten hűséges gyermekei, mert „a teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.” (Róm. 8: 19.) Imádkozó lélekkel Krisztusra várjunk, hogy életünkben lakozást vehessen és bizonyoságtételünkön keresztül végezhesse az ő megérkezését, e világból kiábrándult és ő utána vágyakozó emberi lelkekbe.

Kedves olvasó, életed delén vagy azon túl járó vándora az életnek, vagy játékoskedvű ifjú pataki diák, szeretném megszoritani a kezed és megkérdeznél: „Te mire vársz?” És szeretném elmondani derűs arccal és boldogan: Én Óreá várok, aki ezeket mondotta: „elküldött engem az Úr, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadságot hirdessek és a vakok szemének megnyílását... hogy hirdessem az Urnak kedves esztendejét,” (Luk. IV. 18-19.)

Töredelmes szívű, fogoly, vagy elfáradt magyarok, jertek találkozunk Ó elöttel! Bárcsak mindnyájan Ó reá váránk! Akkor hiszem, hogy várakozásunk nem lesz hiábavaló és Véle együtt ünnepelve békés, boldog és áldott karácsonyunk lesz. Györi József

„KRISZTUS JÉZUSNAK JÓ SZOLGÁJA“

Lecti6: I. Tim. 4:1–8.

Textus: I. Tim. 4:6–8.

Az egyetlen kérdés, amelyre a felolvasott szent Ige feleletet ad az, hogy: ki lehet Krisztus Jézusnak jó szolgája?

Az Ige első szava az „ezeket“ a megelőző versekre utal, ahol Pál az ámitóktól óv.

Az első feltétele a jó szolgának, hogy amit Isten vár t6le és parancsol neki, azt eleikbe adja a híveknek. Az a mély intelem van benne ebben a követelményben, hogy az igehirdetésünk megk6ttetett az Írás által. Ha mélyebben gondolkozunk, akkor azt is elmondhatjuk, hogy az „ezeket“ szó számunkra a teljes 6- és Új-testamentumot jelenti. Talán bántó is számunkra ez a figyelmeztetés, de tudunk olyan koráról az igehirdetésnek, amikor nem volt magától érthet6d6 az Ige uralma az Ige szolgálai felett.

A második követelmény, hogy a szolga Urának engedelmes és hozzá hűséges legyen. Az engedelmség jelenti a maga akaratának megtagadását. Hűség pedig jelenti, hogy alkalmas és alkalmatlan id6ben kész legyen a szolgálatra. Ennek a követelménynek a nagyságát a Péld. 20 : 6 verse mutatja meg.

A harmadik követelmény, hogy a jó szolga táplálkozzon a hitnek és jó tudománynak beszédeivel. Aki másokat akar tanítani és szolgálni, annak magának kell táplálkoznia az Igével. Egyszerűen mondvá a mindennapos Ige-olvasást, mint követelményt állítja elének itt Isten. A jó szolgának olyannak kell lenni, mint az édesanyának, aki magát jobban táplálja, hogy gyermekét is tudja táplálni.

Az Ige szolgájának kett6s táplálékra van szüksége: „hitre és a jó tudományra.“ Kálvin magyarázata szerint a hit beszéde alatt itt a Krisztus tudományának teljes körét értjük. Az, amit az ap6stol hozzátesz a „jó tudománynak“ csak magyarázat. S azt jelenti, hogy az összes többi tudományban nincsen semmi haszon, a Krisztus megszentel6 Igéje nélkül, legyenek bármilyen tetszet6sek is.

Negyedik intelem, hogy: „a szentségtelen és vénasszonyos meséket pedig eltávoztasd.“ Ami a figyelmemet megragadja, az a szomorú kijelentés, hogy a szent eklézsiában szentségtelen szavak is elhangozhatnak. Vigyázni kell tehát, hogy mit beszél az Ige szolgája. Sokszor a mesélés kisírtése a magunk bizonyágtételén, vagy a merész alkalmazáson keresztül közelít meg bennünket. A vénasszonyos mesékr6l pedig az I. Kor. 14:34 jut eszembe. Nem véletlen tehát, hogy Isten az Ige hirdetését férfiakra bízta.

„Hanem gyakorold magad a kegyességre.“ Az elméleti útmutatás után a gyakorlati tanítás következik. A kegyesség alatt el6sz6r, az Isten lélekben való imádását kell értenünk. Számomra most a kegyesség a cselekv6 keresztvény életet is jelenti. A kegyesség gyakorlása (adakozás, szeretetmunka) meger6sítenek a kísértésekkel szemben s általában még szorosabb lesz a kapcsolatunk Kriszussal, mert Őreá nézve cselekedjük azokat, amelyeket parancsolt. Így tehetjük, mint fedezetet igehirdetésünk mellé életünket. Igazán akkor van törés igehirdetésünkben, ha magunk ellen kell prédikálnunk s ilyenkor inkább a hűtlenség vádját vállaljuk.

Hogy minden figyelmünket csak egyedül a lélek gyakorlására fordítsa, Pál egy ellentétet is megemlít.

„Mert a test gyakorlásának kevés haszna van.“ A test gyakorlásával kapcsolatban a pozitívumokat emeljük ki. „Kevés haszna van.“ Tehát nem teljesen haszontalan. Vannak testi indulatok, amelyeket a lélek érdekében a gyakorlás által szolgálává tehetünk. Még itt is első fegyver az imádság, mert könnyen hajlunk arra, hogy Istent küls6 szolgálatokkal tiszteljük.

„De a kegyesség mindenre hasznos.“

A nagy különbséget a „de“ köt6sz6 mutatja meg. Akiben kegyesség van, azok a jelenval6 és j6v6 életnek az ígérését bírják. A jelenval6 életet a gyakorlás által (ami itt sport kifejezés) bírjuk. A kegyesség által pedig az ör6kéletr6l nyerünk bizonyosságot. Nagy vigasztalás számunkra, hogy Isten ígéréte által közel jön hozzánk. A kegyességet teszi meg kötelelességünknek s most ezt teszi boldogságunk forrásává. Így lesz Isten Igéje életünk táplál6 forrása. Mint ezeknek az ígéreteknek a birtokosai hívogathatunk másokat is a Krisztusi élet ör6meire. Így lehet a magunk életével szolgálni Igehirdetésünket, alázattal és imádsággal a Szent Lélek Isten ajándékából.

Ezekért az áldásokért köny6r6günk. Amen.

Sárospatak, 1947. Hom. szem.

Balogh Zoltán II. éves theológus

Egy élmény

A S O K K Ö Z Ű L

Lassan rátelepedett a tájra a téli est. A kis városka utcáira néma, halálos csend borult. A hegy felől kitisztult az ég s fázósan pislogtak a csillagok, közben egyre dermesztőbbé vált a hideg. Az utcákon egy lélek se járt, az emberek fázósan húzódtak be hajlékaikba. De azért a kapualjakban néha-néha megjelent egy-egy riadt fej s aggódva nézett ki az útra, majd megkönnyebbülve bement. A távoli hegyeken túl még fojtott, néma csend honolt, olyan csend, amilyen a vihart szokta megelőzni. Lassan haladt az idő, a világító ablakok egymás után hunytak el. Az idő már későre járt. Egyszer csak az éjszaka szűzies csendjét egy század csendőr csizmáinak ideges ropogása zavarta meg. Nem jöttek nagy zajjal, de a nemrég elhunyt ablakok egymás után világosodtak meg. A felrettent emberek nem beszéltek, csak némán néztek egymásra, de minden haragos szónál többet mondott az a néma szempár, amelybe riadt félelem lopta be magát. Tudták, hogy a következő napokban keserű végzet köszönt be meghitt családi otthonukba, ahonnan kitépik az oda-nőtteket és reményt vesztett szomorú magyarokkal rohog majd el a vonat idegen égtáj felé. Az álom ilyenkor elkerüli a szemeket.

Reggelre már mindent tudtak. Gépfegyveres őrszemek zárták el a helység minden bejáratát. Nem volt ez olyan meglepetés, csak még egy árnyalattal sápadtabbak lettek az arcok. Céltalanul járkáló emberek, mint tehetetlen rabok bolyongtak a legújabb hírek után. De az arcok sápadtsága alatt mintha egy kis szelidség is meghúzódott volna. Az elfásult emberi arcok mintha átszellemültek volna, mintha gyakrabban lehetett volna hallani az Isten nevét az ajkakon. A káromkodó szavakat a fohászkodás váltotta fel, a riadt emberek megboroztak a veszélytől és soha sem hangzott ilyen őszintén a sóvárgás: Istenem mi lesz velünk? Csoportok rémülten nézték a két csendőrt, akik részvét nélkül hirdették ki a vissza nem vonható parancsot. Kisírt szemű asszonyokat lehetett látni, akik szivettépő szavakkal búcsúztak szomszédaiktól. Sírt az egész város, siratta azt a 83 élő halottját, akik elindultak a nagy magyar tragédia szomorú útján. Az emberek nem haragudtak többé egymásra, kibékitette, összekovácsolta őket ez a kegyetlen megpróbáltatás.

Másnap reggel negyven összegyűjtött magyar ember — közöttük én is — várunk arra, hogy szívünkhöz nőtt családi fészkekből ragadják ki sok testvérünket, akiknek sok-sok elődje könnyel és verejtékével öntözte azt a földet. A nyomott várakozásban rám mutat egy katona és int, hogy menjek velük. Valaki még nincs itt, most megyünk érte.

A feltámadó viharral szembe megindult velünk az autó egy kicsiny tanya felé. A szél mindig erősödik, már lassan viharrá fajul. Még kora reggel van, alig lehet látni egy két embert a tanyán. Odaintünk egyet, kérdezzük tőle egy nevet. Keserűség lobog a szemében, amint egy házra mutat, autónk odaér a ház elé. Két csendőr bemegy a házba, majd int, hogy mi is kövessük. Ahogy belépünk, riadt arcokkal találjuk magunkat szembe. Három apró gyermek éppen a kenyeret várja az édesanyja kezéből. A fegyveres csendőr láttára sirva fakad mind a három. Szinte zokog a lelkem, mikor arra gondolok, hogy ha tudná ez a három gyermek, hogy ebben a házban ma kértek enni utóljára. Hogy mostantól fogva vállalni kell az örökké ismétlődő árva magyar sorsot. Az asszony sirva borult az ágyra, mikor tudtára adtuk, hogy itt kell hagynia az ősi házat, a szeretett földet, a kedves templomot. Elkeseredett emberek jelentek meg az ajtóban, szemükben ott ég a mérhetetlen fájdalom; próbálnak ellenszegülni, de hiába minden. Lassan az autóra vándorol minden bútordarab. Észre se vesszük, ott áll körülöttünk az egész tanya népe. Mindegyikük sír. Nem marad szem szárazon. Az idegen sofőr arcán is két könnyesepp gördül végig. A három apró gyerek már az autón sír, kegyetlenül vágja arcukhoz a havat a csípős szél. Kézfogások, zokogó ölelések fájdalmas köszönések.

Már indul az autónk. Egy öregasszony szivettépő sikoltással kiabálta: gyermekem, lányom! Az autó gyorsít, lassan eltűnnek az apró házak. Közélen és távolban sír, zokog egy szerencsétlen nép. Sirását elveri a zúgó vihar... Istenem, halld meg ezt a sírást és szárítsd fel az arcokról az évezrede patakzó keserű könnyeket.

Dobos László IV. é. tanítónöv.

Barangolás a falusi temetőben

Most, amikor a technikai vívmányok annyira megragadták az ifjúság figyelmét, hogy a tradíciós nép-humorra alig tekint, hadd említsem meg a nép határtalan jókedvének azt a megnyilvánulását, mely a temetőben olvasható sír-feliratokról mosolyog reánk. Ezeket az ötletesség furcsasága és humoros őszinteség jellemzi.

Ezekből a sír-feliratokból a helyszűke miatt csak keveset sorolok fel. Némelyiket a rimjáték jellemzi. Így a névrimeket is. Pl.

*Nevem vala Papp Marcella,
Nyugvó helyem e parcella.
Jószomszédom vala Pál,
Csakhogy mindig kalapál,*

*Egyszer csak meghala Pál,
Többé már nem kalapál.
Fejfájánál sa-lap áll,
Rá van írva „Vala Pál“*

Rokonságban vannak ezzel a névvel rímelés és a névelhallgatásos típusok is. A névvel rímelésben benne van a név.

*E sír alatt nyugszik néhai Kiss Ferkó,
Akit agyonrugott egy megvadult Pelykó,
János volt a neve szegény halandónak,
Csak a rím kedvéért íratott Ferkónak.*

És sokszor a név elhallgatásából hiányzik a név:

*Ki e sírban nyugszik két ingbe, nadrágba
Negyven eszlendőt volt a falú gulyása,
Ismerte a falú apraja, nagyja,
Azért nincs a neve ide kifaragva.*

Némelyik feliratnál a versíró a halott személyes körülményeit használja fel: Ilyenek elsősorban a halott vagyoni állapotának tréfás felirásai:

*Itt nyugszik Kun István,
Andrásnak az apja,
Temette a kántor,
Mert nem teltt a papra.*

Majdnem kiapadhatatlan a halál okának leírása. Néha csak őszinteségük teszük humorossá.

*Haresa Bandi volt a nevem,
Hat esztendőt alig éltem.
Babol dugtam az orromba,
Így haltam meg kiskoromba.*

*Itt nyugszik Elek Gyula,
Kinek szíve meglangyula.
Szerelemre neki gyula.
Ezért halt meg Elek Gyula.*

Más alkalommal az egyszerű őszinteségnek víg kedélyét még a lemondó hang és csattanó rímelés is emeli. Különösen azokban a halálnemekben, amelyek a nép életében szerencsétlen kimenetelűek.

*Bizony furcsa némely halál
Furcsább mint a mókus madár,
Nevem vala Bota Ferke
Elnézésből vertek fejbe,
Mert, hogy akik nekem estek,
Szász Pestára leselkedtek
Leülének engem végbül,
Így haltam meg szívességbül.*

*Itt nyugszik csorba
Kit a disznótorba
Vertek orba,
Így került halotti torra,
Ifjú korba,
Béke poraira.*

*Itt nyugszik Balog Döme,
Rá esett a malom köve,
S mire leemelték róla,
Hóttan mászott ki alóla.*

A külső humor csoportjába tartoznak azok a nevető sírfeliratok, melyek csattanóját az ellentét, kétértelműség vagy szójáték alkotja:

*Itt nyugszik egy ökröcske,
Ökör János gyermeke,
A jó Isten nem engedte,
Hogy nagy ökör legyen belőle.*

*Itt nyugszik egy kéményseprő,
Akit megölt a borseprő.
Mert berugott keményen,
És kiugrott a kéményen.*

Néha valami torz ötlet a felirat témája:

*Tegnap előtt péntek reggel,
Szücs Jóska arra ébredt fel,
Hogy halva fekszik az ágyon
És nincs többé a világon.*

A nép jellemére nézve értékesebbek a csúfolódó versek, melyek a mértéktelenségre vonatkoznak:

Halála előtt még mozgott három perccel,
Meghótt, mert jóllakott pöröcs krumpli terccel.

E tréfás sírfeliratok szerzői kántorok, vers- és fejfa-faragók, sírművészek voltak, kiket valószínű, a kegyelet és a szeretet ösztönzött.

Sárospatak, 1947 nov. 19.

Pataky Gyula III. é. tj.

Hol volt, hol nem volt,

de nem hetedhétországon túl, csak itt *Sárospatak*

Bodrogon-inneni részén élt egyszer egy édesanya. Története nem volt tulságosan színes. Született s 20 esztendő alatt édesapja ránevelte a szép, a jó és a finom imádatára az álmodozó, vágyakozó kisvárosi lánykát.

Mire felnőtt, ő érte is eljött a fehérparipás királyfi egy gimnáziumi tanár személyében, 400 pengő havi fizetéssel, meg a magán-tanítványok mellékesével.

Az asszonykának felragyogott a szeme. „Fiam lesz“ mondta.

A férje feltekintett az íróasztalról. „Biztos?“ kérdezte a szemüvegét levéve.

Az asszonykát megdöbbsentette a nyugodt, mosolygós, de félig még horáciuszi kábulattól közömbös hang.

„Óh, milyenek vagytok ti, férfiak!“ sóhajtotta.

Pedig a férfi nagyon szeretett volna valami szokatlant és nagyszerűt csinálni, de egy éves házások voltak s az illetanok, na meg a latin auktorok sehol sem említik a férfi viselkedését, akkor, mikor felesége bejelenti az első gyermek legelső üzenetét. Így hát csak a szeme kezdett el csillogni az öntudattól, meg a felesége iránti imádattól.

És felesége, aki verseket is írt, akivel nagyszerűen el lehetett beszélgetni irodalomról s aki éppen olyan érzékeny volt, mint temperamentumos, felbátorodott ettől az imádó szemtől. Átölelte a férje nyakát.

„Fiam lesz“ mondta. „Csodaszép fiú“.

Szeme beleveszett a végtelenbe, arcára glóriás mosoly ült, ajka szétnyílt s homlokára hullott egy hajfürtje.

„Fekete lesz a haja. Olyan, mint egy japán kisasszonyé. Tüzes lesz a szeme és fekete, mint egy idióta harcosé s hosszú pillái lesznek. Olyan érzékeny lesz mint te. Olyan mély, mint te s mosolygós mint az apád. Ő fogja szavakba foglalni azokat az érzéseket és gondolatokat, amit mi nem tudunk elmondani más embereknek. Szépséget önt majd az emberek szívébe s boldoggá tesz mindenkit“ suttozta s szeme lázasan csillogott.

„Óh, ha beteljesülne mind az az álom, amit én kislány koromtól szövögetek“ mondta. Gondolatai elfogytak, tekintete beleveszett a végtelenbe. Boldog aléltással simogatta a férfi kezét.

És idejére megérkezett a kis György. Csakugyan fiú lett. Hosszú, hullámos, fekete hajcskája volt már 1 órás korában is. Éppen olyan, mint egy japán kisasszonyé. De szeme nem hasonlított az indán harcosok sötét, tüzes szeméhez, ahogyan az asszonyka várta. Kék volt, csodálatosan, hihetetlenül kék.

Később a haja olyanná fehéredett, mint a kender, szeme olyanná sötétült, mint a besztecei szilva hamvas sötét-kékje.

De az édesanyja, aki úgy kívánta, aki kiimádkozta az égből a kis Györgyöt, három órával a nagy pillanat után elköltözött s letette vágyait és álmait a mennyország küszöbéhez.

(Az orvos azt mondta: „elvérzett“)

Megkopogtatta az ég ezüstös kapuját.

A Mindenható odabenn fölfigyelt. „Ereszd be“ parancsolta a mellette álló angyalnak. Az odasielt a kapuhoz s kitérte sarkig. A nehéz, aranyos ajtó zajtalanul fordult sarkain.

A Jövevényt elkápráztatta a nagy fényesség. Félénken lépte át a küszöböt. Meglepte a csillogó sokaság s a végtelenség, ami elébe tárult. Emberek sétáltak tükörrel a kezükben.

Szétnézett, talál-e ismerős arcot. Mindnyájan egyformák voltak, túlvilági fénnel az arcukon.

Az angyal odavezette a Jövevényt az Atya trónusához.

A Mindenható elmosolyodott. Megfogta a Jövevény kezét.

„Jól vagyok jó és hű szolgám. Itt maradsz mindörökké“ zengte jóságos, megnyugtató hangján.

„Ámen“ énekelte valahonnan egy sereg égi hang.

„Hallod?“ szólt a mindenható. „Ez az angyalok kara. Ez énekeit Betlehem felett, mikor a fiam megszületett“ folytatta.

„Hol a Fiad?“ kérdezte szemérmesen a Jövevény. „Nem láttam trónusodnál.“
„Nézz jobbra. Ott jön“ felelt az Atya.

A Jövevény felemelte szemét s nagy boldogsággal rogyott a trón lábához. Ilyenek látta a fiát is is álmaiban.

Az Atya felemelte a Jövevényt. Ismét megszólalt: „És most gyere. Mutatok neked valamit.“

Néhány lépésre egy halom tükör állt. A Mindenható felemelt egyet közülök.

„Ez a tied. Ha belenézel láthatod a fiad életét. Bűvös tükör. Nézd, két oldala van. Figyeld az egyiket. Itt azt látod, ami a fiaddal történik. S most fordítsd meg. A másik oldal azt mutatja, amit a fiad szeretne csinálni. A lelköt láthatod benne“ magyarázta az Úr.

„Boldog vagy?“ kérdezte s vissza ült trónusára.

„Nagyon“ rebegte a Jövevény. Belenézett a tükörbe . . .

. . . és látta a kis Györgyöt, amint sírva vergődik egy rideg bölcsőben. Arcocskája egészen eltorzult a nagy sírásban.

Megfordította a tükröt. Ott egy mosolyrafakadó-szájú kis György volt, aki boldog buzgalommal szívta az édes tejet a legdrágább tejeskútból. És látta magát is a képen, amint megsimogatja a kis György selymes haját s megizleli újjával bársonyos arcocskája üdességét. Az ágy mellett ott volt az apa is, aki alig tudott szólni az örömtől. Csak nézte a kicsit, meg a feleségét. Ennyit mondott: „Igazad lesz.“

Visszafordította a tükröt. Egy gyászkoscsit látott s mögötte egy síró fiatal férjet.

A temetés végeztével a kis György édesapja leborult a bölcsőhöz. Még mindig könny csillog a szeme sarkában. A szomorú kis csöppség elcsitult s szemei rákéklettek a férfire.

„Édes kis csöppségem“ mondta. Olyan fájdalmas volt a hangja. „Gyurikám, mért ölted meg Zsuzsát? Mért születted, ha már ilyen pici korodban ennyit kell szenvedned“ zokogta.

A kicsi elsírta magát a bölcsőben.

„Nem hibáztatlak“ vigasztalta az apa. „Én vagyok a bűnös. Én okoztam édesanyád halálát. . . Nagyon szeretted téged. Ha majd érzel valamikor nagy szomorúságot, ha vágyak kínoznak majd, ha megrészeget az alkotás gyönyörűsége, ha szeretni fogsz majd valaha, gondoldj arra, hogy mind ezt a te édesanyád imádkozta beléd. Adja a jó Isten, hogy életed úgy alakuljon, ahogy azt édesanyád megálmodta. Olyan forró szeretettel, éltél lelkében, hogy annak a sok szeretetnek munkálkodnia kell benned“ susogta a férfi. Zokogása ismét elborította a bölcsőt.

„Óh, csak egyszer látta volna édesanyád pici lábad ingadozását, óh, ha megtaníthatott volna szeretni“ jajgatott az apa. . .

. . . És telt, mult az idő. A Jövevény, nem volt már többé jövevény, már tudták a többiek is, hogy a neve anya.

Tavasza tavaszt kerget, rózsabimbó pattant, elhervadt, rózsató kiszáradt. Ujat ültettek helyette. Lányok virultak, vágyódtak, végül asszonyok lettek. Szültek, hervadtak. Szenvedő arcú halottak béreltek új lakást a temetőben. Kicsi, tejszájú gyerekek lettek az Alma Mater pityergő kisgyermekai minden őszi elején. Az évvégeken domború mellű ifjak búcsúztak a csengő alatt s neki vágtak a nagy ismeretlennek, melynek Élet a neve.

Az iskolakertben dütögették a viharok a fákat, nőttek újak helyettük. Az asszonyok fejről lekerültek a széleskarimájú kalapok s kis fityfiritteket tettek a kontyuk helyére. Tizenhat csodálatosan, egyszerűen fenséges év szállt el.

A kis György, aki már 170 centiméter magas volt, ezt írta egyszer naplójába:

„Vajjon melyik nagyapám, melyik álmodozó nagyanyám vágyott ennyire a szépség után, hogy engem ennyire nyugtalanítanak s írásra kényszerítenek az asszonyok, az öregek, a fák, a virágok, a megyeri tengerszem, meg egy kétnapos borjú kis buta szeme? De sok boldogtalan őszám lehetett, hogy énbennem így összesűrűsödtek az álmok!

Érzem, hogy költőnek születtem.“

És ismét tavasz tavaszt kergetett. Sokszor hozta meg a Bodrog a maga nyári halottját. Ujjab és ujjab ködök telepedtek őszi reggeleken a Bodrogközre, kékes levegővel borítva be a tájat. Leszüreteltek s már itt is volt a következő szüret. Voltak téli esték, szilveszter és farsang. Megint beszéltek, hogy farkast láttak. A Kárpátokból húzódtak ide a hó miatt.

Telt mult az idő s az édesanya beletekintett a tükörbe.

Látta vén kertjüket, melyen nyárvégi nyugalom pihent. Délutáni napsugarak játszottak a leveleken, megezüstözve a füledt port a kerítésmelletti bokrokon. A levegő illattalan lassúsággal cammogott ide-oda a város felett. A gyümölcsfák a fákon kéken, pirosan, sárgán lustálkodtak. A gyepek csak a nagyon árnyékos helyeken zöldült még.

Minden, sűrített energiával dolgozott. A gyümölcsök gyorsan szívták az édes cukrot magukba, a levelek sietve rohantak őszi elmúlásuk felé, a legyek, meg egy-két lepke a melegtől bágyadt, de mégis mohó röpkélssel, minden-gyümölcs-megkóstolással igyekeztek kiélvezni az életet, hátha nem ébrednek több nyárra.

A kertben heverészet György a fiával. Már ősziült a haja.

Megfogta gyermeke kezét és ezt mondta:

„Nem te vagy az egyetlen, akivel megtörtént ez Gyurikó. Minden ifjúban úgy muzsikál a lélek, mint tebenned, csak mások nem veszik észre.“

„De ahhoz, hogy költő légy, nem elég az, hogy tele legyen a szived. Hiába csordul ki néha belőle egy-két versike, nem leszel te soha költő, mert költőnek születni kell.“

„Ilyen volt a nagyanyád is. Én is.“

„Vigyázz, ismerd meg magad mert nagyoteshalódsz majd az életben.“

Gyurikó vigyázott magára.

O is orvos lett, mint az apja. Feleségül vett egy gyakorlatias polgárlányt. És most szorgalmasan látogatja betegeit.

Juhász László VIII. o.

BÉKEKÖTÉS TITOKBAN

Nézd,

én nem követellek magamnak,
ha nem akarod.

Nem tudnék megnyugodni, hidd el,
ha reménytelen ostoba hittel
magamhoz láncolnám titkos életed
sok örömet.

Nincs értelme, hogy álarcot viselve
Mutassuk szívünk közönyét
S mikor elszáll a csodálatos álom:
Az álarc mögött
Messzeszökött

emlékek serege fájjon...

Látod, meg akarlak menteni téged:

Ha akarod, még mindig visszaléphetsz,
Még van idő, hogy eldöntsd magadban,
Hogy szíved vágyaihoz milyen úton érhetsz.
Én nem láncollak magamhoz,
ha nem akarod...

De ha nem akarsz menekülni tőlem:
Fel kell áldozni minden napod,
minden perced, érzésed. életed sok titkát,
Hogy enyém legyen az akaratod!
Hogy megtaláljam benned
az örök kérdés nyitját:

Miért szeretünk, ha csalódní fogunk?
S miért csalódnunk ha szerelni van jogunk?

— hajó —

A titkok rágták Kaint és Ábelt,
igazi ember húzta fel Bábelt
ömlött vért látni, csillagot fogni,
fátyolt lerázni, angyalt csókolni.
Mindenki mennybe, Mennybe vágyik
titokban.

Ki nem kereste nevét írásban,
családja nyomát régi világban?
Vágyódnak mind-mind örök életre,
márványba, kőbe, olajképekre.
Mindenki történetbe vágyik
titokban.

Zsarnok kezeddél asszonyod verted,
szélesebb földért szorult a lelked,
Haragudtál, mert más lett a bíró,
Uralkodásra vágyik a csikó.
Mindenki koronára vágyik
titokban.

Menny, történelem, korona, mennyi
szájba harapás és záras semmi.
Szent szekéren is piszkos a kocsis.
megkérdezhetem, hogy (ugyan hogy is)
ki az, ki tisztaságra vágyik
titokban.

Bányay

Nemzetközi ifjúsági pályázat.

Az Egyházak Világtanácsának Ifjúsági Osztálya a Nemzetközi Jóbarátság Egyházi Világszövetségével karöltve nemzetközi pályázatot hirdet „Krisztus és a Világbarátság” címen. Pályázni lehet két csoportban: 1. Juniorok (1930 dec. 31. és 1935. jan. 1. között születettek) részére a téma: „Mit tanít a Biblia a világbarátságról.” 2. Seniorok részére (1926. dec. 31 és 1931. jan. 1. között születettek) „Milyen konkrét akciót tartana ma szükségesnek, mint ifjú keresztyén a világbéke érdekében?” A tanulmányok nem lehetnek rövidebbek 1000 és hosszabbak 2000 szónál. Magyar nyelven írhatók s jelíges levéllel ellátva küldendők dr. Pap László professzor címére, Budapest I. Kálvin tér 8. Beadási határidő 1948 április 15. Első díj: junioroknál 300 sv. frank, második díj 200 sv. frank s még további 14 díj 150–25 sv. frankig. Senioroknál első díj 1.000 sv. frank, melyet külföldi utazásra kell használni, második díj 200 frank, még további 12 díj 100–25 frankig. A pályázat eredményét 1948. karácsonykor teszik közzé.

HIREINK

Kedves Olvasóinknak Istentől megáldott, boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Janka Károly az Igazgatótanács elnöke, főiskolánk gondnoka 26 évi hátséges szolgálat után nyugalomba vonult. Ezekre a tisztségekre az egyházkerület bizalma Darsányi Lajos lelkészt szavazta meg.

Október 24-én Finkei Ferenc volt pataki jogtanár, emlékbeszédet mondott dr. Szánthó Gyula, dr. Finkei József és dr. Szabó Sándor elhunyt pataki jogtanárokról. Gulyás József dr. pedig nov. 24-én mondott megemlékezést dr. Harsányi István theol. professzoráról.

A reformáció emlékünnepe méltó keretek között ünnepelte meg a főiskola. Emlékbeszédet dr. Orbán István gimn. tanár mondott.

A szupplikáció október végén folyt le. Pénzben befolyt több mint 5600 Ft. Ezt az összeget a szegénysorsú tanulók segélyezésére fordítják.

A Tóth Pál leánygimnázium VIII. osztálya a Mudrany-teremben nagy sikerrel adta elő Csathó Kálmán: „Uj rokon” című vígjátékát.

Megindult a külföldi iskolákkal való kapcsolataink kiszélesítése. Lehetőség nyílt arra, hogy dr. Zsiros József theol. professzor cseretanárként Amerikába, dr. Ujszászy Kálmán theol. professzor Svédországba, dr. Maller Sándor gimn. tanár pedig Angliába mehessen több hónapos tanulmányútra.

Népfőiskolánk november 17-én megindult. Isten áldása legyen ezen a népnevelő munkán.

November 22-én a Fáy András Társaság rendezésében Patakon vendégszerepeltek: Áprily Lajos, Rolla Margit és Jancsó Adrienna. — 23-án az Imateremben az ifjúság részére tartottak előadást, melynek emléke sokáig velünk marad.

Még kapható dr. Mátyás Ernő: „Péter és Jakab evangyéliuma” c. könyve. Ára: 5 Ft, mely beküldhető az 52.509 sz. csekk-számlára. (Pataki Diák Céh) feltüntetve az összeg rendeltetését.

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én. Előfizetési ára: Egy évre 10 Ft, félévre 5 Ft. Egyes szám ára 1 forint. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Felelős szerkesztő: Gyórfi József IV. éves th.
Társ szerkesztők: Kasza József V. é. th., Juhász László VIII. o. g.-t., Tolvaj Bertalan V. é. tn. Híróvatvezető: Hajdu József VIII. g.-t.
Kiadóhivatali főnökök: Soltész Gusztáv II. é. th.

Nyomtatta: Csehi Lajos a református főiskola betűivel, Sárospatakon.